

Erfarenhetens ord till beslutsfattarna

I det här numret av NO HARM-tidningen bjuder vi på Finlands mest erfarna social- och hälsovårdspåverkarens synpunkter till välfärdsområdena och rikets beslutsfattare. Tidningen passar också för var och en som vill veta mer om klient- och patientsäkerhet.

Tycker vi skador och misstag är godtagbara? Tillåter vår lednings- och verksamhetskultur att vi låter bli att utreda allvarliga avvikelser eller att följa goda registrerings- och korrigeringsförfaranden? Kunskapsbaserad ledning är ”in” men indikatorsystemet för klient- och patientsäkerhet är halvfärdigt. I de riksomfattande målen för social- och hälsovården 2026 finns det med!

Jämfört med den enorma förbättringen av trafiksäkerheten framskrider klient- och patientsäkerheten långsamt. Detta trots att kvalitetsarbetet inleddes redan på 1980-talet, den första patientsäkerhetsstrategin publicerades 2009 och ett av syftena med hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) är att förbättra patientsäkerheten. Klientens säkerheten inom socialtjänsterna har uppmärksammas först på senare tid. På 2000-talet har resurser beviljats för en förbättring av servicestrukturen och tillgången till vård. Klient- och patientsäkerhetscentret har nu en öronmärkt resurs för nationell utveckling.

Säkerhetskulturen bör förstärkas. Vi kan ta modell av trafiksäkerheten. Vi måste ingripa aktivt i vårdrelaterade skador och missförhållanden och förutse riskerna för att kunna minska det mänskli-

ga lidandet och de årliga kostnaderna på över en miljard. Varje allvarlig avvikelse måste anmälas och utredas och rekommendationer bör ges så att alla kan lära sig av dem. Säkerhetsförfarandena ska vara förpliktande, inte frivilliga.

En bra lagstiftning ger möjligheter. Tillsynslagen som träder i kraft i januari 2024 är bara det första steget. Bestämmelserna om klient- och patientsäkerhet finns utspridda i minst 20 olika lagar. De bör systematiskt sammanställas i en enda lag. Vi är inte jurister utan yrkespersoner inom hälso- och sjukvården. Bestämmelserna för branschen måste vara tydliga och begripliga, så att vi kan agera rätt och garantera att patienternas och klienternas rättigheter tillgodoses.

Det finns gemensamma verktyg för välfärdsområdena. Sakkunniga har tillsammans utarbetat ett konkret handlingsprogram och stödmaterial för genomförandet av klient- och patientsäkerhetsstrategin. Checklistor, modeller, beskrivningar och studiematerial finns att tillgå på centrets webbplats. Grundutbildning och fortbildning erbjuds kontinuerligt.

För att citera de kloka: Klient- och patientsäkerheten är en strategifråga för tjänsteorganisationerna och tjänsteproducenterna. Den ska synas i all verksamhet inom social- och hälsovården.

Tuija Ikonen
direktör
Klient- och patientsäkerhetscentret

Hänvisningar:

[De riksomfattande målen för social- och hälsovården 2023-2026](#)
[Klient- och patientsäkerhetsstrategi och genomförandeplan 2022-2026](#)
[Klient- och patientsäkerhetscentrets förslag för regeringsprogrammet](#)

NO HARM

En tidning om klient- och patientsäkerhet

Avgiftsfri nättidning för professionella inom social- och hälsovården

ISSN 2737-3134 | **Utgivare** Klient- och patientsäkerhetscentret, Österbottens välfärdsområde | **Chefredaktör** Tuija Ikonen | **Redaktionschef** Ulla Kalliokoski
Redaktionsråd Tuija Ikonen, Ulla Kalliokoski, Saara Ketola, Tarja Pajunen, Mari Plukka, Hanna Toivainen | **Översättningar** Annika Rikberg-Grannas
E-post noharm@ovph.fi | **Layout och ombrytning** Designer Helsinki
Beställ tidningen www.klientochpatientsakerhetscentret.fi

